

Rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11.09.1962, sp. zn. 3 Co 291/62, ECLI:CZ:KSCB:1962:3.CO.291.1962.1

Číslo: 11/1963

Právní věta: K pojmu pracovního úrazu podle předpisů o sociálním zabezpečení družstevních rolníků.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 11.09.1962

Spisová značka: 3 Co 291/62

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Družstvo zemědělské, Důchod, Jednotná zemědělská družstva, Náhrada škody v pracovním právu, Pracovní úraz

Předpisy: 56/1956 Sb. § 12

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Českých Budějovicích zrušil rozhodnutí odpůrce Státního úřadu sociálního zabezpečení, jímž byla zamítnuta žádost o přiznání invalidního důchodu při pracovním úrazu podle § 12 vlád. nař. č. 56/1956 Sb., a uložil odpůrci, aby vyplácel navrhovateli od 21. 2. 1962 invalidní důchod při pracovním úrazu. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že má za prokázáno, že navrhovatel vykonával v době úrazu práce pro JZD ,takže úraz utrpěný při těchto pracích nutno pokládat za pracovní úraz ve smyslu § 12 odst. 2 vlád. nař. č. 56/1956 Sb.

Proti tomuto rozhodnutí podal odpůrce odvolání, které vytýkalo rozsudku okresního soudu nesprávné právní posouzení. Podle názoru odvolatele se provoz každého závodu děje na pracovištích a v době k tomu určené, přičemž JZD, jehož byl navrhovatel rostlinářem, takové zařízení mělo. Nelze proto pokládat podle názoru odvolání za podnikovou činnost takovou, která by byla chráněna pro případ úrazu, jestliže navrhovatel vykonával určité práce mimo pracoviště a mimo pracovní dobu. Odvolatel se proto domáhal zrušení rozsudku soudu prvního stupně a potvrzení svého rozhodnutí.

Navrhovatel žádal, aby rozsudek soudu prvního stupně byl potvrzen. Krajský prokurátor uvedl, že k úrazu navrhovatele nedošlo ani na pracovišti, ani při cestě do práce a za pracovní úraz nelze tedy pokládat úraz, který navrhovatel utrpěl při vyřizování administrativy družstva ve vlastním bytě.

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodnutí soudu prvního stupně změnil tak, že rozhodnutí odpůrce potvrdil.

Odůvodnění:

Krajský soud se ztotožňuje se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně, že navrhovatel dne 1. 1. 1960 v odpoledních hodinách se připravoval k provádění prací, souvisejících s evidencí pracovních jednotek družstevníků, že tuto práci hodlal vykonávat ve svém bytě, a při cestě z jedné místnosti do druhé uklouzl a došlo u něho k úrazu, který způsobil invaliditu. V tomto směru nemá krajský soud důvodu odchylovat se od správných zjištění okresního soudu, která vedle tvrzení navrhovatelova jsou podepřena ještě výpověďmi svědků.

Nelze se však ztotožnit s právním názorem okresního soudu, který tento úraz pokládá za pracovní úraz ve smyslu vlád. nař. č. 56/1956 Sb. Podle § 12 odst. 4 vlád. nař. č. 56/1956 Sb. je třeba pokládat za pracovní úraz jen takový úraz, který družstevník utrpěl při provozu zemědělského závodu. Ve srovnání s tím, jak je pojem pracovního úrazu vymezen v předpisech o důchodovém zabezpečení zaměstnanců (§ 16 odst. 2 zák. č. 55/1956 Sb.), je pojem pracovního úrazu u družstevníků značně užší. Vlád. nař. č. 56/1956 Sb. chtělo chránit tedy jen ty případy, kdy k úrazu došlo v přímém provozu zemědělského závodu a nikoliv též v případech, které s tímto provozem toliko souvisejí. Tento smysl uvedeného ustanovení je možno vyvodit nejen srovnáním pojmu pracovního úrazu podle vlád. nař. č. 56/1956 Sb. s pojmem pracovního úrazu podle § 16 odst. 2 zák. č. 55/1956 Sb., nýbrž i z toho, jak je pracovní úraz vymezen v § 42 zák. č. 32/1962 Sb., kde pojem pracovního úrazu zahrnuje nejen případy úrazů, které družstevník utrpěl při provozu zemědělského závodu, nýbrž i v přímé souvislosti s ním. Takto široce vymezený pojem pracovního úrazu, jak má dnes zákon č. 32/1962 Sb., nebo zákon č. 55/1956 Sb., však vlád. nař. č. 56/1956 Sb. nemá a zákonodárce neměl zřejmě v úmyslu chránit takové úrazy, které se staly toliko v souvislosti s provozem družstva a nikoliv při vlastním provozu. Jestliže tedy okresní soud dospěl k závěru, že i úraz navrhovatele při výkonu administrativy JZD v jeho vlastním bytě je pracovním úrazem, pak si pojem pracovního úrazu vyložil příliš široce. Jen na takové úrazy, které se staly v provozu JZD, možno totiž vztáhnout ustanovení § 12 odst. 4 vlád. nař. č. 56/1956 Sb. V tomto směru nutno souhlasit s odvolatelem, že nelze hovořit o tom, že provoz administrativy JZD se děje ve vlastním bytě některého z funkcionářů družstva, v daném případě navrhovatele. I když bylo zvykem v tamním družstvu, že někteří pracovníci vykonávali určité práce ve svém vlastním bytě a mimo běžnou pracovní dobu, neznamená to, že by jim zákon poskytoval pro případ úrazu stejnou ochranu, jako kdyby k úrazu došlo v zařízeních k tomu určených, v konkrétním případě v kanceláři JZD. Ostatně družstvo v takových případech by nemělo ani možnost vytvářet protiúrazové zábrany a nemohlo by se tak ani podílet na vytváření takovýchto opatření, které by úrazům zabránilo.

Pochybil tedy okresní soud, jestliže dospěl k závěru, že úraz utrpěný navrhovatelem dne 1. 1. 1960, je úrazem pracovním ve smyslu § 12 odst. 4 vlád. nař. č. 56/1956 Sb., neboť nejde o úraz, který navrhovatel utrpěl při provozu zemědělského závodu.

Krajský soud proto změnil rozsudek soudu prvního stupně a potvrdil rozhodnutí odpůrce, kterým navrhovatelovu žádost o přiznání invalidního důchodu při pracovním úrazu podle § 12 odst. 2 vlád. nař. č. 56/1956 Sb. zamítl.